

2019

M.A.

4th Semester Examination

SANSKRIT

Paper : SAN-404 (A)

Group : A & B

Full Marks : 40

Time : 2 Hours

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates are required to give their answers
in their own words as far as practicable.
Illustrate the answers wherever necessary.*

Group - A

सर्वे प्रश्नाः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयाः

1. एकस्य प्रश्नस्योत्तरं प्रदीयताम् : 10×1
- (a) राजानककुन्तकनये किं नाम काव्यम्? तत्रये शब्दार्थयोः कीदृशं साहित्यमपेक्षितम्?
- (b) स्वभावोत्थलङ्कारविषये कुन्तकस्य किमभिमतमिति सविस्तरमालोच्यताम्।

[Turn Over]

(2)

2. एकःस्य व्याख्या कार्या : 7×1

(a) व्यवहारपरिस्पन्दसौन्दर्यं व्यवहारिभिः ।
सत्काव्याधिगमादेव नूतनौचित्यमाप्यते ॥

(b) उभावतावलङ्कार्यो तयोः पुनरलङ्कृतिः ।
वक्रोत्रिरेव वैदध्यभङ्गीभणितिरुच्यते ॥

3. एकस्य प्रश्नस्योत्तरं दीयताम् : 10×1

(a) काव्यमीमांसानुसारतः शिष्यविभागम् उल्लिख्य
शिष्यस्वरूपम् आलोच्यताम् ।

(b) राजशेखरमते पाकस्वरूपम् आलोचनीयम् ।

4. एकस्याः व्याख्या कार्या : 7×1

(a) कारयित्री भावयित्री च ।

(b) वरमकविर्न पुनः कुकविः स्यात् ।

5. त्रयाणां प्रश्नानामुत्तरं देयम् :

(a) का नाम वक्रता ?

(b) 'चतुर्वगफलास्वादम्' इत्यस्य कोऽर्थः ?

(c) बुद्धिः कतिविधा ? काश्च ताः ?

(3)

(d) अभ्यासस्य लक्षणं किम्?

(e) प्रतिभा-व्युत्पत्त्योः श्रेष्ठत्वविषये राजशेखरस्य किं मतम्?

Group - B

सर्वे प्रश्नाः संस्कृतेनैव समाधेयाः

1. यथाभिमतमेकः प्रश्नः समाधेयः 12
(a) 'अथातो ब्रह्मजिज्ञासा' इति सूत्रस्य रहस्यं भाष्यानुसारं स्पष्टीकुरुत।
(b) 'शास्त्रयोनित्वादिति' सूत्रतात्पर्यं शाङ्करभाष्यम् आश्रित्य प्रकाशयत।
2. अधोलिखितेषु द्वयं सप्रसङ्गं व्याख्यायताम् : 5×2
(a) जन्माद्यस्य यतः।
(b) ब्रह्मणो जगत्कारणत्वम्।
(c) तत्तु समन्वयात्।

[Turn Over]

(4)

3. स्वाभिमतमेकः प्रश्नः समाधेयः 10

(a) भावनासामान्यलक्षणमुपस्थाप्य शब्दभावनातोऽ-
र्थभावनाया भेदो निरूप्याताम्।

(b) अर्थसंग्रहदिशा अधिकारविधेः स्वरूपं निरूपणीयम्।

4. कयोश्चिद् द्वयोः टिप्पणी प्रदेया : 4x2

(a) धर्मः।

(b) उत्पत्तिविधिः।

(c) श्रुतिः।
